

Regeerakkoord

30 september 2020

1.4. Pensioenen

De eerste pensioenpijler wordt geconfronteerd met de uitdaging van de stijgende vergrijzingsuitgaven. Een verdere verhoging van de werkzaamheidsgraad en productiviteitsgroei, en een geloofwaardig budgettair traject zijn belangrijke hefboomen om dit aan te pakken.

Hierboven werd reeds aangegeven dat we er naar streven om een werkzaamheidsgraad van 80% te bereiken in 2030. Daarbij is het optrekken van de activiteits- en werkzaamheidsgraad van de oudere werknemers zeer belangrijk. De regering zal hierrond concrete initiatieven nemen, in samenspraak met de sociale partners en de deelstaten.

Teneinde de effectieve loopbaanduur van de werknemers op te trekken, zullen er maatregelen worden genomen inzake eindloopbaanregeling. Dat kan o.a. worden gerealiseerd via het deeltijdse pensioen, de zachte landingsbanen, de vorming en heroriëntatie doorheen de loopbaan, en door de overdracht van knowhow tussen generaties van werknemers te bevorderen.

Het hierboven vermelde deeltijds pensioen zal aan de volgende voorwaarden voldoen:

- ↘ Het gaat om een aanvullende regeling inzake het einde van de loopbaan, die de andere, bestaande regelingen niet zal vervangen (landingsbanen, loopbaanonderbreking, vervroegd pensioen,...);
- ↘ Het deeltijds pensioen zal toegankelijk zijn voor alle werkenden (werknemers, zelfstandigen en ambtenaren) die voldoen aan de voorwaarden voor het vervroegd pensioen.

Het minimumpensioen zal geleidelijk worden opgetrokken (volledige en onvolledige loopbaan) richting 1.500 euro netto voor een volledige loopbaan (in geval van een onvolledige loopbaan wordt dit bedrag pro rata verminderd met het verschil tussen 45 jaar en de loopbaan).

Naast de verbetering van het minimumpensioen (zie hierboven), wordt de vervangingsratio voor de andere gepensioneerden niet uit het oog verloren. Ook zij moeten een verbetering van hun pensioen kunnen krijgen.

In het stelsel van de zelfstandigen zal de correctiecoëfficiënt, die gebruikt wordt voor de berekening van het pensioen, afgeschaft worden opdat de zelfstandigen op dezelfde manier een pensioen opbouwen als de werknemers.

We voeren een pensioenbonus in, zodat mensen die langer werken ook meer pensioenrechten opbouwen. Vanaf het moment waarop men voldoet aan de voorwaarden voor het vervroegd pensioen, begint men de pensioenbonus op te bouwen. De regeling wordt ingevoerd voor werknemers, zelfstandigen en ambtenaren. Op die manier versterken we de wettelijke pensioenen en zetten we mensen aan om langer te werken.

Om een erosie van het pensioenplafond tegen te gaan, zal dit plafond naast de verhoging in eenzelfde verhouding als de verhoging van het minimumpensioen, minstens een evenredige tred houden met de loonstijgingen bij de actieve bevolking.

De drempelbedragen van toepassing op de solidariteitsbijdrage en de ZIV-bijdrage zullen eveneens worden aangepast met als doel om te vermijden dat deze bijdragen de verhoging van het minimumpensioen neutraliseren.

Tegen 2040 zal de kost van de vergrijzing, in het bijzonder met betrekking tot pensioenen, verder stijgen. De regering bekijkt welke hervormingen doorgevoerd kunnen worden om de financiële en sociale houdbaarheid te garanderen.

De Minister van Pensioenen zal van bij de start van de regering de voorbereidende werkzaamheden en het overleg starten om tegen 1/9/2021 een concreet voorstel aan de Ministerraad voor te leggen.

Deze hervormingen zullen de volgende principes respecteren:

- ↘ Als sociale verzekering vormt het pensioensysteem een sociaal contract dat houvast moet bieden voor iedereen, jongeren zowel als ouderen, actieven zowel als gepensioneerden;
- ↘ Pensioenbeleid en werkgelegenheidsbeleid vullen elkaar aan en zijn afhankelijk van elkaar;
- ↘ Voorbereiding op basis van berekeningen op kruissnelheid, waarbij de impact op micro- en macroniveau in kaart wordt gebracht;
- ↘ Behoud van de opgebouwde rechten van de huidige gepensioneerden;
- ↘ De spelregels die voor de ingang van de hervorming van toepassing waren, kunnen niet aangepast worden met betrekking tot de reeds opgebouwde rechten;
- ↘ De nodige overgangsmaatregelen om voldoende voorzienbaarheid te garanderen;
- ↘ Rekening houden met de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen en deze – in de mate van het mogelijke – verminderen;
- ↘ Overleg met de sociale partners in de verschillende systemen;
- ↘ De verschillen tussen en binnen de stelsels (werknemers, zelfstandigen, ambtenaren) mogen niet toenemen.

Dit voorstel zal als doelstelling hebben om de voorziene kost van de vergrijzing te beheersen en minstens de volgende elementen bevatten:

- ↘ Voor toekomstig gepensioneerden wordt naast een minimumloopbaanduur voor het minimumpensioen van 30 jaar voortaan ook een voorwaarde van effectieve tewerkstelling van een nog te bepalen omvang of een equivalente maatregel ingevoerd;

- ↘ De solidariteit tussen de hoogste pensioenen en de lagere pensioenen wordt versterkt;
- ↘ Er komt meer convergentie tussen en binnen de verschillende stelsels.

Wat de tweede pensioenpijler betreft, blijft het een doelstelling om deze verder te veralgemenen. In een eerste stap moet de harmonisering tussen arbeiders en bedienden op het vlak van aanvullend pensioen tot een goed einde worden gebracht. Tegelijkertijd worden de sociale partners uitgenodigd om te bekijken hoe elke werknemer zo snel als mogelijk gedekt kan worden door een aanvullend pensioenplan dat een bijdrage van minstens 3% van het brutoloon omvat.

In overeenstemming met de doelstellingen inzake de minimale rendementsgarantie en de prudentiële regels die door de pensioenfondsen en de verzekeraars moeten worden toegepast, zal de regering de mogelijkheid onderzoeken om engagementen inzake het beleggingsbeleid in de tweede pijler aan te moedigen. Deze engagementen zijn bedoeld om, enerzijds, desinvesteringen aan te moedigen in sectoren die schadelijk zijn voor het milieu en de gezondheid, met inbegrip van fossiele brandstoffen, en anderzijds om investeringen in de energietransitie van onze economie aan te moedigen.

De kosten (instapkosten, beheerskosten, ...) die in het kader van 2de en 3de pijler worden aangerekend door financiële instellingen worden in kaart gebracht, geanalyseerd en indien nodig worden er maatregelen genomen.

Een belangrijke factor in het verbeteren van het rendement van aanvullende pensioenen is de kostenreductie. Dat kan onder meer door administratieve en logistieke vereenvoudiging. Daarom zal samen met de stakeholders een omstandig overzicht gemaakt worden van de verdere mogelijkheden tot automatisering en kostenreductie in het administratieve beheer en de afhandeling van aanvullende pensioenen, worden de juridische obstakels in kaart gebracht en wordt een stappenplan opgesteld voor de realisatie van efficiëntere oplossingen.

In overleg met de sociale partners en op basis van de aanbevelingen van het beheerscomité van de Federale Pensioendienst zal de procedure voor de controle op de naleving van de verblijfsvoorwaarde door de begunstigden van de inkomensgarantie voor ouderen worden geëvalueerd om de proportionaliteit ervan te waarborgen.

Het principe van de pensioensplit zal worden bestudeerd.

De verouderde regeling van het ziektepensioen voor arbeidsongeschikte ambtenaren zal geëvalueerd worden, in overleg met de sociale partners en de deelstaten, zeker voor ambtenaren die nog ver verwijderd zijn van de pensioenleeftijd, en meer in lijn worden gebracht met de regeling inzake arbeidsongeschiktheid en de daarbij horende reïntegratietrajecten die bestaan bij de werknemers.

De regering zal de sinds 2015 in voege zijnde cumulregeling voor personen die een overlevingspensioen combineren met een beroepsinkomen evalueren in het licht van de inactiviteitsvallen die mogelijk nog bestaan, en desgevallend voorstellen doen om deze inactiviteitsvallen aan te pakken, met bijzondere aandacht voor de kinderlast.

De regering onderzoekt de problematiek binnen het stelsel van de provinciale en lokale overheidsdiensten (met inbegrip van de statutairen in de ex-publieke ziekenhuizen), rekening houdend met de financiële en sociale houdbaarheid. De regering onderzoekt ook gelijkaardige problemen binnen andere stelsels (bijvoorbeeld journalisten).

Mypension.be wordt uitgebouwd tot de referentietoepassing die burgers informeert en sensibiliseert over persoonlijke pensioenrechten, ondersteunt en versterkt bij het nemen van beslissingen en de effectieve opname van rechten vereenvoudigt. Om de burger een correcter en vollediger beeld te geven van zijn financiële toekomst, wordt de pensioencommunicatie via mypension.be:

- ↘ Uitgebreid, zodat ze alle soorten pensioenen zoveel als mogelijk omvat, zo mogelijk ook buitenlandse;
- ↘ Meer coherent en bevattelijk gemaakt, met name wat betreft berekeningsparameters, coëfficiënten en projecties;
- ↘ Aangevuld met nuttige instrumenten om de burger te helpen bij het nemen van goede beslissingen voor zijn toekomst.

Parallel daarmee zal het ook mogelijk gemaakt worden voor de burger om zijn gegevens te consulteren en te gebruiken in andere toepassingen van zijn keuze zodat hij desgewenst bijkomende diensten kan krijgen met betrekking tot zijn pensioen.